

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Vnionem curet, ac pace[m]. cap. 44.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

10
 Modus dicē-
 di qualis esse
 debeat.

Decimo modus dicendi ad excitandum hunc affectum debet esse, vt accommodatus affectibus lenibus commouendis, qualia sunt colloquia spiritualia ad Deum, ad Christum in Cruce, ad animam suam, ad eum qui audit, compatiendo his, qui gustum Dei non habent. Orando Deum, vt excitet hunc ignem cum Augustino; O amor qui semper ardes, & nunquam extingueris, charitas Deus meus accende me.

Vnionem curet, ac pacem. Cap. XLIV.

Præter Dei amorem ad eandem viam pertinet, vt Concionator amoris proximorum cōsensionis, ac pacis amicissimū se ostendar, Deus præcepit, vt in ora vestimenti Pontificij, cum tintinabulis, essent malapunica opere polymito inserta ad significandum in prædicatione, quæ per tintinabula figuratur, interferi debere studium charitatis, quam optimè significant malapunica sub vno cortice multa grana complectentia. Pessimum esset in pulpito indignationem in aliquos præferre, aliquo signo aut verbo, & animum erga eos malè affectum, Quod si in re graui publicè notaretur, sanè pro scandali grauitate, & loci sanctitate, grauis peccati periculum esset. Quare debet bene sedatos habere affectus; Ideoque August, merito in Concionatore postulat conditiones verbi Dei, quod prædicat cui accommodat illud. Argentum igne examinatum probatum terræ purgatum septuplum. Maximè item cauere debet ne in concione velit sua ita venditare, aut auram popularem captare, vt aliquo modo notet aliquem prædicatorem, vel quempiā alium ex hoc enim dissidiorum semina oriuntur inter ipsos Concionatores, quod populus animaduertens facile in contrarias partes, ac studia scinditur, dum vnus vni, alter alteri adhæret istud autem non est officio fungi Angeli pacis, & pacem Evangelizare, sed diabolicum obire ministerium, & inde detrimentum referre, vnde oportet medicinam expectare. Hinc Paulus, noli inquit contendere verbis, ad nihil enim vtile est, nisi ad subuersionem audientium. Inde non probo, vt Concionator impugnet opinionem alterius nisi esset contra fidem, aut euidenter contra bonos mores, & in eo casu præstaret Prælatum monere, & superiorem, ad quem pertinet iudicare, quid facto opus sit. In his autem contentionibus, videtur illud. Prou. compleri vir pauper calumnians pauperem similis est imbri vehementi, in quo paratur egestas, nihil est, quod omnes fructus spirituales,

Exod. 39.

Trasci in pulpito valde malum.

Psal. 11.

1. Tim. 1.

Prou. 28.

les, ita subruat, & vt ille ait sternat fata lata bonumque labores, vt tales rixæ, ac æmulationes inter ipsos Concionatores. Quanto enim magis aliqui è populo videntur delectari huiusmodi litibus, tanto maius scandalum patiuntur, & offenduntur, & verbi Dei authoritas deperit hoc autem egregium documentum egregie videtur mihi habere D. Iacobus (si quis ait) sapiens & disciplinatus est inter vos, ostendat ex bona conuersatione operationem suam in mansuetudine sapientiæ, quasi dicat si quis sapiens sibi sufficiens, ita videtur, vt ad doctorum cathedram audeat aspirare, viderit ipse ne arroganter suam iactet sapientiam, & vt mores ita compositos habeat, vt cum mansuetudine, ad omnes se gerat, & cathedram virtute sua ornet ne se alijs præferat, nam qui talis est, ait D. Paulus. Superbus est nihil sciens, sed languens circa quæstiones, & pugnas verborum, & idem ipse D. Iac. subdit, quod si zelum animarum habetis, & contentiones sint in cordibus vestris, nolite gloriari, & mendaces esse aduersus veritatem, quasi dicat si animos habetis amarulenta æmulatione vitiatos, si cor contentionibus, & pernicaci studio inuidiæ corruptum, cadite potius docendi munus. Ex inuidia, felicitatis alienæ indignatio, & contentio nascitur; foventur autem sæpè hæc mala semina à quibusdam delatoribus, qui aures ipsorum Concinatorum percellunt, sed indignissimū est his præbere aures, & eorum delationibus moueri, sæpè virorum sine iudicio, & quod longè peius est etiam mulierum, Itaq; bonus Concinator, semper Deum ante se habeat, & sicut de se nunquam loqui deberet, ita de alijs Concinatoribus non loquatur nisi honorificè, sine affectatione, vel adulatione, & cum significatione sinceræ charitatis: delatoribus nunquam credit: Etiam cum ijs qui oderunt pacem, pacificus sit: Egregie notat B. P. Franciscus Xauerius ad prædicatorem quemdam è nostris scribens inter cetera cum Cœnobitis inquit Sacerdotibusq; omnibus facilitate, modestiaq; certabis, si qua forte offensio exorta fuerit, eorum siue iustam, siue iniustam iram, tua leniet demissio, quamuis tibi innoxius videaris. Illud etiam ad concordiam eorundem pertinet, vt omnium apud omnes bonæ existimationem, & pacem tueatur. Aliquando vidimus ex verbis Concinatoris natas occasiones dissidiorum, si enim acrius & sæpè inuehatur in artifices solent nobiles id arripere, & illis opprobrij loco obijcere, itè si nobiles incessat statim murmur vulgi suboritur eisdem indignantis, eadem occasio contingeret inter viros, & vxores inter superiores & subditos, inter famulos

Contentiones concinatorum scandalū patiuntur.

Locus Iacobi explicatus Iac. 3.

1. Tim. 6.

Ois discordiarum occasio fugienda.

los & dominos, Ecclesiasticos & laicos, ciues & externos, pauperes & diuites, de viris, & mulieribus, ita loquatur, vt si quando mulieres reprehendit, non appareat eas à se contemni, vel risum excitare ex eis, neque contra, vt adulari eis velle videatur, & gratiam apud eas captare, neque etiam de virili ordine, ita loquendum est, vt contumeliosè muliebri præferri iudicetur, Concionatoris maximè est fouere charitatem, & consensionem inter omnes, & ita se gerere, vt nulli detur occasio obloquendi, aut discordiarum, Omnes hortetur, vt inuicem se diligant, se adiuuent, alter alterius onera portent, se mutuo amplectantur in vinculo pacis, honore se inuicem præueniant, & ipse charitatis authorem se ipsum ac formam præbeat, ob id Concionator comparatur lucernæ, quæ omnibus lumen æquè communicat, & soli qui omnes æquè illustrat, & nubibus, qui pluias mittunt in omnes agros, tam diuitum, quam pauperum, ob id apud Isaiam dicitur, quasi tuba exalta vocem tuam, hæc enim ad omnes insonat, cuiuscunque sint conditionis homines. Quantum potest fugiat omnes materias, atque adeo voces, quæ cuiuscpiam ius, vel in re minima possint offendere, non enim est locus ille huiusmodi res, tam periculosas atrectandi, quia si alteri faueas, fies alteri odiosus, si rem attingas, ac medium te velis ostendere, suspectus eris vtrisque, ab neutris gratiam inibis, Item si quæ incident in Ciuitate factiones ita age de concordia, & charitate, vt non nisi bonum omnium æqualiter, & ciuitatis commune beneficium tibi curæ esse significes, Multo minus inter concionandum intermiscebis mentionem de bellis, atque dissidijs, quæ forte inter Christianos Principes gerantur, solent enim huiusmodi dicta, ingenia in diuersas partes trahere, & animos perturbare. Caue ne inter familias nobiles vnã præferre alteri videaris, nec nimis vnã aliquã laudabis. Habetur enim pro præiudicio ea laudatio, cumq; sæpè cõtentiones & æmulationes inter eas vigeant, præsertim in rebus publicis si vnã laudes, ceteras lædis; Neque celebrabis vires vnus nationis magis, quam alterius, Diligentissimè prouideas ne videaris de hominibus alicuius nationis quamuis longe absint non benè sentire, nam & id postulat charitas, & fama malum quo non velocius vllum, quæque eundo crescit, Sæpè quod prædicatum est in Italia ad vltimas Terrarum prouincias, amplificatū defertur, deniq; in his, & huiusmodi rebus fugiendæ sunt comparationes, verè enim dicitur omnis comparatio odiosa.